

The RSM Board Diversity Survey

Οι 30 εισηγμένες ελληνικές εταιρείες
με Διοικητικά Συμβούλια με τη
μεγαλύτερη ποικιλομορφία

Οι εισηγμένες ελληνικές εταιρείες που
ξεχωρίζουν για την υιοθέτηση βέλτιστων
πρακτικών πολυμορφίας και την υλοποίηση
της δέσμευσης τους για συμπερίληψη
και ίση εκπροσώπηση

Ιανουάριος 2025

Εισαγωγικό Σημείωμα

Το 2021, η RSM Ελλάδα για πρώτη φορά εκπόνησε και δημοσίευσε την έρευνα **“The RSM Board Diversity Survey”** έχοντας ως έναυσμα την αλλαγή της δυναμικής στα Διοικητικά Συμβούλια των ελληνικών εισηγμένων εταιρειών, σε συνέχεια όσων προβλέπουν οι απαιτήσεις του σχετικού ν. 4706/2020.

Εστιάζοντας στη σημασία της πολυμορφίας για τη δημιουργία ενός **βιώσιμου και ανταγωνιστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος**, φέτος, για πρώτη φορά, σε συνέχεια της δημοσίευσης της τέταρτης έκδοσης της έρευνας, παρουσιάζουμε τις **30 κορυφαίες ελληνικές εταιρείες που διακρίθηκαν για την προσέγγισή τους ως προς την πολυμορφία και τη διαφορετικότητα των Διοικητικών τους Συμβουλίων**.

Υιοθετώντας αντικειμενικά κριτήρια, η έρευνα βαθμολογεί το σύνολο των εισηγμένων εταιρειών σε μια σειρά από κρίσιμους τομείς για την εταιρική τους διακυβέρνηση και την υιοθέτηση υψηλών προδιαγραφών διαφορετικότητας και πολυμορφίας.

Με αυτόν τον τρόπο στοχεύουμε στην ανάδειξη των επιχειρήσεων που όχι μόνο αναγνωρίζουν τη σημασία της πολυμορφίας αλλά και την υλοποιούν στην πράξη, υιοθετώντας **βέλτιστες πρακτικές και προσεγγίσεις διάρθρωσης των Διοικητικών τους Συμβουλίων** προάγοντας την **ισότητα** και την **καινοτομία**.

Στην κατάταξη που ακολουθεί, παρουσιάζονται, με αλφαβητική σειρά και ανά κλάδο, οι 30 εταιρείες που διακρίθηκαν από ένα σύνολο 142 εισηγμένων επιχειρήσεων. Αυτές οι εταιρείες αποτελούν παραδείγματα προς μίμηση για σύνολο του εγχώριου επιχειρείν, όσον αφορά την πολυμορφία των Διοικητικών τους Συμβουλίων.

Βάσει της μεθοδολογίας της έρευνας μας, οι επιχειρήσεις βαθμολογήθηκαν σύμφωνα με 10 κατηγορίες κριτηρίων αξιολόγησης πολυμορφίας και συμπερίληψης που αναλύονται στην έρευνα **“The RSM Board Diversity Survey”**.

Παράγοντες αξιολόγησης ήταν η συμμετοχή ανά φύλο, η διαφοροποίηση ως προς τις δεξιότητες των μελών, ο αριθμός μελών του μειοψηφούντος φύλου σε ηγετικές θέσεις, η συμμετοχή αλλοδαπών μελών στα Διοικητικά Συμβούλια, η συμμετοχή ή μη μελών της ίδιας οικογένειας, το ποσοστό των εκτελεστικών μελών στο σύνολο του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και η διαφοροποίηση ως προς τις ηλικίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Επιπλέον, βαθμολογούνται το επίπεδο εκπαίδευσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η εμπειρία τους σε διαφορετικούς κλάδους σε σχέση με αυτόν που δραστηριοποιείται η εκάστοτε εταιρεία και η συμμετοχή ανά φύλο στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αξιοποιώντας σφαιρικά ποικίλες κατηγορίες αξιολόγησης, προκύπτει ένα πλήρως αντικειμενικό σύστημα βαθμολόγησης, το οποίο και δύναται να λειτουργήσει ως «πυξίδα» για το σύνολο των επιχειρήσεων.

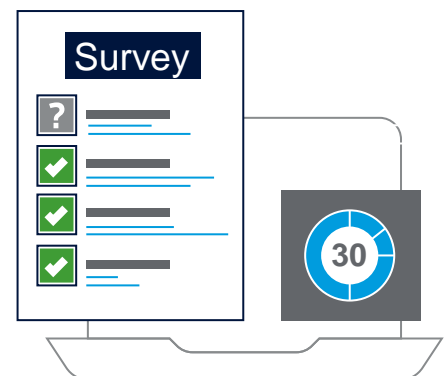
Κατ’ αυτόν τον τρόπο, η έρευνα στοχεύει στην **ανάδειξη και την επιβράβευση της πολυμορφίας και της συμπερίληψης με στόχο την αναβάθμιση της δομής και λειτουργίας των Διοικητικών Συμβουλίων στην Ελλάδα**, και κατ’ επέκταση των επιχειρήσεων συνολικά, αποτελώντας ένα στρατηγικό πλεονέκτημα που συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη επιτυχία και βιωσιμότητα.

Κατάταξη εταιριών βάσει κριτηρίων πολυμορφίας των Διοικητικών Συμβουλίων

Η κατάταξη που παρουσιάζουμε αποτελεί έναν καινοτόμο οδηγό που αναδεικνύει τις **30 εισηγμένες ελληνικές εταιρείες** με τα πιο ποικιλόμορφα Διοικητικά Συμβούλια όπως προέκυψε από την ετήσια έρευνα της RSM Ελλάδος **“The RSM Board Diversity Survey”**. Για πρώτη φορά, μέσω τεκμηριωμένης έρευνας, καταγράφονται οι πρακτικές και οι δομές που ενισχύουν την πολυμορφία και τη συμπερίληψη στον τομέα της **εταιρικής διακυβέρνησης**.

Η δημοσίευση αυτής της λίστας επιθυμούμε να αποτελέσει παράτρυνση για την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης. Φιλοδοξία μας είναι να κινητοποιήσουμε τις ελληνικές επιχειρήσεις, εισηγμένες ή μη, να αντιμετωπίσουν την πολυμορφία όχι ως μια τυπική υποχρέωση, αλλά ως βασικό πυλώνα της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας τους.

Η ανάδειξη των κορυφαίων πρακτικών λειτουργεί ως παράδειγμα προς μίμηση, δείχνοντας ότι η πολυμορφία στα Διοικητικά Συμβούλια δεν είναι απλώς μια ηθική επιλογή, αλλά μια **στρατηγική αναγκαιότητα που οδηγεί σε ορθότερη λήψη αποφάσεων, μεγαλύτερη καινοτομία και μακροπρόθεσμη επιχειρηματική επιτυχία**. Με αυτόν τον τρόπο, προσδοκούμε να συμβάλουμε ουσιαστικά στην αναμόρφωση της ελληνικής επιχειρηματικής κουλτούρας, προωθώντας ένα πιο **ανοιχτό και συμπεριληπτικό περιβάλλον για όλους**.

Επιχειρήσεις που υιοθετούν βέλτιστες πρακτικές πολυμορφίας στην Ελλάδα

Οι 30 Ελληνικές Εισηγμένες Εταιρείες που συγκέντρωσαν τις υψηλότερες βαθμολογίες
Οι εταιρείες παρουσιάζονται ανά κλάδο δραστηριοποίησης και βάσει αλφαβητικής σειράς

Ακίνητη Περιουσία

- BRIQ PROPERTIES A.E.E.A.Π.
- INTERCONTINENTAL INTERNATIONAL A.E.E.A.Π.
- LAMDA DEVELOPMENT A.E.
- ORILINA PROPERTIES A.E.E.A.Π.
- REDS A.E. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
- TRADE ESTATES A.E.E.A.Π.

Τράπεζες

- ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
- ΑΤΤΙΚΑ BANK A.T.E.
- EUROBANK ERGASIAS ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.
- ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
- ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS A.E.

Ταξίδια & Αναψυχή

- ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.
- ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε.
- ΛΑΜΨΑ Α.Ε. ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

Βιομηχανικά Προϊόντα & Υπηρεσίες

- CENERGY HOLDINGS A.E.
- METLEN ENERGY & METALS A.E.
- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.

Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

- ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.
- ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.
- Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Τεχνολογία

- IDEAL HOLDINGS A.E.
- QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.

Εμπόριο

- JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
- ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΔΙΤΡΟΧΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΩΝ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Τρόφιμα, Ποτά & Καπνοβιομηχανίες

- COCA-COLA HBC AG

Κατασκευές & Υλικά Κατασκευών

- TITAN CEMENT INTERNATIONAL S.A.

Πρώτες Ύλες

- VIOHALCO SA/NV

Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες

- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ - ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Ασφάλειες

- ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ Α.Α.Ε.Γ.Α..

Τηλεπικοινωνίες

- ΟΤΕ Α.Ε.

Βέλτιστες πρακτικές βάσει των 10 βασικών κριτηρίων πολυμορφίας

- Η κατάταξη αναδεικνύει τις επιχειρήσεις που υιοθετούν τις βέλτιστες πρακτικές πολυμορφίας στην Ελλάδα, αποτελώντας πρότυπα προόδου ως προς τη σύνθεση των Διοικητικών τους Συμβουλίων.
- Μέσα σε αυτές τις 30 εταιρείες οι επικρατέστεροι κλάδοι βάσει βαθμολογίας ήταν ο κλάδος της Ακίνητης Περιουσίας, των Τραπεζών, των Ταξιδιών & Αναψυχής, των Βιομηχανικών Προϊόντων & Υπηρεσιών καθώς και των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας.
- Οι 30 εταιρείες, πέρα από την τήρηση των ποσοτώσεων που προβλέπει ο ν. 4706/2020, διασφαλίζουν επίσης ότι κάθε φύλο εκπροσωπείται σε ποσοστό τουλάχιστον 33%, ενώ σε μια εταιρεία φτάνει το 50%. Για τις υπόλοιπες 112 εταιρείες αυτό είναι 26%, έναντι 25% που προβλέπει ο νόμος.
- Από τις 30 εταιρείες, οι 10 έχουν τουλάχιστον 1 γυναίκα σε ηγετική θέση στο Διοικητικό τους Συμβούλιο. Σε 4 από αυτές, η Διευθύνουσα Σύμβουλος είναι γυναίκα, συγκριτικά με μόλις 5 στις υπόλοιπες 112 εταιρείες.
- Το ποσοστό των αλλοδαπών μελών στις 30 εταιρείες, υπερβαίνει το 20%. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται κυρίως σε εταιρείες με έντονη εξαγωγική δραστηριότητα, διεθνή παρουσία ή εταιρείες στον τραπεζικό κλάδο.
- Στις εταιρείες αυτές, το 77% των μελών είναι μη εκτελεστικά μέλη, με το 43% να είναι ανεξάρτητα, έναντι 63% και 36% αντίστοιχα στις υπόλοιπες εταιρείες. Αυτό υποδεικνύει μεγαλύτερη ανεξαρτησία και ενισχύει την αξιοπιστία προς μετόχους και εποπτεύοντες φορείς.
- Οι περισσότερες εταιρείες δεν χαρακτηρίζονται ως «οικογενειακές», καθώς, σύμφωνα με την έρευνά μας, το ποσοστό των μελών της ίδιας οικογένειας στο σύνολο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι μικρότερο από 6%.
- Όλες οι εταιρείες της λίστας έχουν μέλη με τουλάχιστον μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, γεγονός που προσδίδει ακαδημαϊκές γνώσεις και αναλυτική σκέψη, ενώ παράλληλα ενισχύει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- Στα Διοικητικά Συμβούλια των 30 επιχειρήσεων, οι δεξιότητες των μελών καλύπτουν τομείς εξειδίκευσης όπως το HR, το ESG και το IT, όπου καταγράφεται ποσοστό διπλάσιο 7% επί των συνολικών δεξιοτήτων σε σύγκριση με το 3% στις υπόλοιπες εταιρείες. Παρ' όλα αυτά, παρατηρείται η ανάγκη για μεγαλύτερη εκπροσώπηση.
- Στις 30 εταιρείες, το 57% των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων διαθέτουν εμπειρία σε διαφορετικούς κλάδους, έναντι 43% στις υπόλοιπες, γεγονός που υποδηλώνει ποικιλία προσεγγίσεων και βαθύτερη κατανόηση των επιχειρηματικών συνθηκών, έχοντας παραστάσεις από το συνολικό επιχειρηματικό τοπίο.
- Οι 30 εταιρείες καταφέρνουν να ενσωματώσουν ποικιλία ηλικιών στα Διοικητικά τους Συμβούλια, προάγοντας τη διαφοροποίηση απόψεων και εμπειριών. Συγκεκριμένα, στα Διοικητικά Συμβούλια το 20% ανήκει στην ηλικιακή ομάδα έως 50, το 35% στην ομάδα 51-60, το 31% στην ομάδα 61-70, ενώ το 14% στην ομάδα 75+ με περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης προς ακόμη μεγαλύτερη ισορροπία.
- Και στις δύο επιτροπές (Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπή Αποδοχών και Υποψηφιοτήτων), η συμμετοχή του μειοψηφούντος φύλου κυμαίνεται μεταξύ 28% και 35%. Οι εταιρείες φαίνεται να λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίζουν ίση εκπροσώπηση ανά φύλο, ενώ παράλληλα αυτό αντικατοπτρίζει τη δέσμευσή τους για την ενσωμάτωση της διαφορετικότητας.

Βασικά Συμπεράσματα

Η αντικειμενική βαθμολόγηση και η **ανάδειξη των 30 ελληνικών εταιρειών που διακρίνονται σε θέματα πολυμορφίας και διαφορετικότητας** αποτελεί σημείο αναφοράς για τις βέλτιστες πρακτικές. Οι συγκεκριμένες εταιρείες μπορούν να αποτελέσουν πρότυπα ως προς τη σύσταση αλλά και τη λειτουργία των Διοικητικών Συμβουλίων του σήμερα και του αύριο.

Κοινή συνισταμένη, και ταυτόχρονα αισιόδοξο συμπέρασμα από την επεξεργασία και ανάλυση των στοιχείων αποτελεί η **θετική τάση που καταγράφουν συνολικά οι ελληνικές εισηγμένες επιχειρήσεις ως προς την καθιέρωση της πολυμορφίας και διαφορετικότητας την τελευταία τετραετία**. Η εκπροσώπηση των δύο φύλων, η ύπαρξη ανεξάρτητων μελών στα Διοικητικά Συμβούλια, η διαφοροποίηση των δεξιοτήτων, η συμμετοχή γυναικών σε ηγετικές θέσεις και η περιορισμένη συμμετοχή μελών της ίδιας οικογένειας στη διοίκηση της εταιρείας αποτελούν θετικά χαρακτηριστικά ορθής εταιρικής διακυβέρνησης.

Οι επικρατέστεροι κλάδοι μεταξύ των 30 εταιρειών που διακρίθηκαν είναι αυτοί της Ακίνητης Περιουσίας, των Τραπεζών, των Ταξιδιών & Αναψυχής, των Βιομηχανικών Προϊόντων & Υπηρεσιών και των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας. Η καταγραφή και αξιολόγηση των εταιρειών γίνεται βάσει των δημοσιευμένων πληροφοριών.

Είναι σημαντικό όμως να αναφέρουμε, πως για την ουσιαστική δημιουργία μιας κουλτούρας συμπερίληψης δεν αρκεί να πληρούνται ποσοτικές προϋποθέσεις. Είναι απαραίτητο τα μέλη να μπορούν να μοιράζονται τις απόψεις τους σε ένα περιβάλλον που προάγει την ανταλλαγή σκέψεων χωρίς περιορισμούς.

Σε αυτό το πλαίσιο, η εφαρμογή μιας σαφούς **πολιτικής καταλληλότητας** είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση ότι τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, εμπειρίες και προοπτικές. Παράλληλα, οι **ανεξάρτητες διαδικασίες επισκόπησης** είναι απαραίτητες για την τακτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, επιτρέποντας τη συνεχή βελτίωση και την προσαρμογή στις εξελισσόμενες ανάγκες της εταιρείας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Ήδη τα τελευταία χρόνια, στο πλαίσιο της έρευνάς μας, παρατηρούμε σημαντική βελτίωση ως προς αυτή την κατεύθυνση. Εντούτοις, οι προκλήσεις παραμένουν και πολλαπλασιάζονται, λόγω και της εξαιρετικά μεταβαλλόμενης επιχειρηματικής συγκυρίας. Ως αποτέλεσμα, απαιτείται διαρκής προσπάθεια από την πλευρά των εταιρειών, με στόχο να δομήσουν συντεταγμένα και με επιτυχία το Διοικητικό Συμβούλιο του σήμερα και του αύριο.

Η κατάταξη των εταιρειών, αλλά και ευρύτερα τα αποτελέσματα της έρευνας **“The RSM Board Diversity Survey”** αναδεικνύουν το γεγονός ότι το ιδανικό Διοικητικό Συμβούλιο είναι αυτό που δεν αποκλείει άτομα από διαφορετικά φύλα, εθνικότητες, θρησκείες και κοινωνικές καταβολές. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να αναπτυχθεί ένα περιβάλλον που προωθεί τη δημιουργικότητα και την καινοτομία, ούτως ώστε η εταιρική λειτουργία να προωθείται και να εξελίσσεται με εξαιρετική αποτελεσματικότητα. Το πλαίσιο αυτό παράλληλα ενισχύει την ικανότητα της εταιρείας να προσαρμόζεται στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον και να λαμβάνει στρατηγικές αποφάσεις που της προσφέρουν προβάδισμα στην αγορά.

Με συνεχή βελτίωση, η πολυμορφία μπορεί να αποτελέσει στρατηγικό πλεονέκτημα, συμβάλλοντας στη μακροπρόθεσμη επιτυχία και βιωσιμότητα των εταιρειών.

RSM Greece AE

Πατρόκλου 1 & Παραδείσου
Μαρούσι
Αθήνα
151 25
Greece
T (+30) 210 67 17 733
rsmgreece.gr

Το έγγραφο αυτό περιλαμβάνει γενικές πληροφορίες οι οποίες ενδέχεται να είναι βασισμένες σε αρχές οι οποίες υπόκεινται σε αλλαγές και δεν αποτελούν υποκατάστατο επαγγελματικών συμβουλών ή υπηρεσιών. Το έγγραφο αυτό δεν περιλαμβάνει ελεγκτικές, φορολογικές, συμβουλευτικές, οικονομικές, επενδυτικές, νομικές ή άλλου είδους επαγγελματικές συμβουλές. Προτού γίνει χρήση των πληροφοριών αυτών συνιστάτε η συμβουλή από αρμόδιο επαγγελματία. Η RSM Greece AE, οι θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες της δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε ενδεχόμενη ζημία λόγω των πληροφοριών που εσωκλείονται στο έγγραφο αυτό.

Η RSM Greece AE είναι μέλος του δικτύου της RSM και λειτουργεί ως RSM. RSM είναι το εμπορικό όνομα που χρησιμοποιείται από τα μέλη του δικτύου της RSM. Κάθε μέλος του δικτύου της RSM είναι ανεξάρτητη εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και Συμβούλων Επιχειρήσεων και λειτουργεί αυτοτελώς. Το δίκτυο της RSM δεν αποτελεί ξεχωριστό νομικό πρόσωπο σε καμία χώρα.

Το δίκτυο διαχειρίζεται από την RSM International Limited, μια εταιρεία εγγεγραμμένη στην Αγγλία και την Ουαλία (αριθμός εταιρείας 4040598) της οποίας η έδρα βρίσκεται στην οδό Cannon 50, Λονδίνο EC4N 6JJ. Η επωνυμία και το εμπορικό σήμα RSM και άλλα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που χρησιμοποιούνται από τα μέλη του δικτύου ανήκουν στην RSM International Association, μια ένωση που διέπεται από τα άρθρα 60 και επόμενα του Αστικού Κώδικα της Ελβετίας με έδρα το Zug.